

B & W-nota

Portefeuille R.G. Grondel
Auteur I.P. Hamer
Telefoon 5114600
E-mail: iphamer@haarlem.nl
SB/Mil Reg.nr. Mil2006/350
Te kopiëren: Bijlage A
B & W-vergadering van 14 maart 2006

Onderwerp

GSM- en UMTS-antennes

Bestuurlijke context

Bij de begrotingsbehandeling 2006 is een notitie over GSM- en UMTS-antennes toegezegd.

De gezondheidseffecten van deze antennes zijn, afgezien van de thermische effecten, (nog) niet wetenschappelijk vastgesteld. De Nederlandse Gezondheidsraad wacht o.a. onderzoeksresultaten uit Zwitserland af alvorens hierover een nieuw advies te geven. De vraag die nu voor ligt is: Willen en kunnen wij invloed uitoefenen op de plaatsing van antennes?

Voor de gemeente Haarlem is de onbekendheid over een aantal gezondheidseffecten aanleiding om in beginsel een terughoudend beleid te voeren ten aanzien van de deze antennes: het weren van de plaatsing van antennes in de nabijheid van gebouwen waar langdurig mensen verblijven.

Bij plaatsing van vergunningplichtige en –vrije antennemasten kunnen we in beperkte mate onze invloed uitoefenen door ons terughoudend beleid te bepleiten op het jaarlijkse overleg tussen de Mobiele Netwerkoperators Nederland. Daarnaast zullen we via inzage in de correspondentie erop toezien dat de operators de afspraak uit het landelijke convenant nakomen, dat voor plaatsing van vergunningplichtige en –vrije masten op woongebouwen de toestemming van de bewoners en de eigenaar vereist is. Afwijkingen zullen we melden aan de bewoners, de wijkraad en de convenantpartners: de operators, de VNG en de Rijksoverheid.

Bij *vergunningplichtige* antennemasten (in Haarlem 6% van de geplaatste masten) kunnen we géén terughoudend reguleringsbeleid voeren. Juridisch steekhoudende argumenten ontbreken op dit moment hiervoor, omdat volgens de Nederlandse Gezondheidsraad wetenschappelijk bewijs van schadelijke gezondheidseffecten (nog?) niet is geleverd. Uitzondering geldt voor de thermische effecten van elektromagnetische velden, waarvoor dan ook in Nederland (en dus ook in Haarlem) de blootstellinglimiet wordt gehanteerd, die de Europese Commissie aanbeveelt.

Het voeren van het jaarlijks overleg met de operators heeft zeer geringe financiële consequenties en zal worden gedekt binnen de huidige middelen van de aan het overleg deelnemende discipline.

B&W-besluit:

1. Bij de plaatsing van GSM- en UMTS-antennemasten zal het college haar positie als overlegpartner benutten ter beperking van mogelijke gezondheidsrisico's;
2. Omdat volgens de Nederlandse Gezondheidsraad op dit moment de gezondheidsrisico's van deze antennes (nog) niet wetenschappelijk zijn vastgesteld, kan het college uit juridisch oogpunt geen terughoudend reguleringsbeleid voor *vergunningplichtige* antennemasten voeren;
3. Uitzondering geldt voor de schadelijke thermische effecten. Deze zijn aangetoond en daarvoor gebruikt het college dan ook de in Nederland gehanteerde blootstellinglimiet, die de Europese Commissie aanbeveelt. Een strengere norm is niet zinvol en juridisch niet te onderbouwen;
4. Het college wijst de afdeling BWL aan als eerste aanspreekpunt voor burgers over deze antennes;
5. De B&W-nota gaat ter informatie naar de commissie SB;
6. Communicatieparagraaf: De betrokkenen worden daags na besluitvorming geïnformeerd over het besluit; de B&W-nota wordt daags na besluitvorming uitgereikt aan de media, de portefeuillehouder geeft een toelichting in het persuurtje; daags na besluitvorming wordt op de website van gemeente Haarlem een link naar het antenneregister geplaatst.

BIJLAGE A: GSM-EN UMTS-ANTENNES

Inleiding

UMTS is een nieuwe techniek, waarmee behalve spraak ook video-informatie verzonden kan worden. UMTS is de afkorting van Universal Mobile Telecommunications System. Om deze techniek operationeel te krijgen dient een groot aantal antennes in Nederland geplaatst te worden. Deze grootschalige plaatsing van antennes zorgt echter voor veel maatschappelijke onrust. Veel bewoners maken zich er zorgen over dat de elektromagnetische velden van de antennes hun gezondheid nadelig zal beïnvloeden. Deze onrust is mede veroorzaakt door een TNO-rapport uit 2003, waarin een correlatie is gelegd tussen het welbevinden van mensen en de aanwezigheid van elektromagnetische velden van een UMTS-antenne.

GSM en UMTS

Mobiele telefoons werken door middel van een mobiel netwerk. Hier zijn antenne-installaties voor nodig. De antennes, die zowel als zender als ontvanger fungeren, staan op hoge gebouwen en masten. Hoeveel elektromagnetische energie de antenne de ruimte in straalt hangt af van de spanning en configuratie van de antenne.

Er zijn twee typen netwerken voor mobiele telefonie: GSM en UMTS. GSM is de techniek die al jaren gebruikt wordt en geschikt is voor het zenden en ontvangen van gesprekken en kleine berichten. Sinds kort wordt als de opvolger van GSM ook UMTS gebruikt. De belangrijkste redenen voor een nieuwe generatie mobiele netwerken zijn capaciteit en snelheid. UMTS biedt namelijk meer mogelijkheden zoals mobiel internetten en het versturen van bewegende beelden en geluid.

Zowel GSM als UMTS werken op hoogfrequente golven. GSM werkt op de frequenties 900 MHz en 1800 MHz, UMTS is werkzaam op de frequentie 2000 MHz en hoger. De meeste digitale vormen van straling zijn gepulst, ook bij GSM en UMTS is hier sprake van. Bij gepulste straling ontstaat er naast het hoogfrequente elektromagnetische veld nog een laagfrequent veld dwars doorheen (de hoogfrequente draaggolf wordt voortdurend kortstondig onderbroken). Bij bijvoorbeeld de mobiele GSM telefonie is de puls-frequentie 217 Hz en de pulsduur een fractie van een milliseconde.

Opgestelde antennes

Nederland

Er zijn nu circa 9.000 GSM-antennes op circa 5500 opstelpunten. Daarvan bevindt zich circa 80 procent op daken en 20 procent op (vrijstaande en niet-vrijstaande) masten. Jaarlijks zijn enkele honderden opstelpunten extra nodig (op 20-40 meter hoogte) zodat de komende jaren tien- à elfduizend GSM-antennes in Nederland zullen staan. Los daarvan zullen ook voor de invoering van UMTS de komende jaren ongeveer 10.000 antennes nodig zijn (bron: InfoMil). Op de site stopumts.nl, die gericht is tegen de plaatsing van UMTS-antennes, wordt zelfs gesproken over de bijplaatsing van 15.000 a 50.000 UMTS-antennes. Deze grote aantallen zouden volgens deze site verklaard kunnen worden door de hoge datasnelheid die UMTS zou moeten gaan bereiken.

Haarlem

Volgens het plaatsingsplan van de operators van de mobiele netwerken staan er in Haarlem 124 antennemasten, dit aantal is inclusief de elf masten die in 2005 zijn geplaatst. Er wordt echter op het plaatsingsplan niet uitgesplitst of het om UMTS- of GSM-masten gaat. In de onderstaande tabel zijn deze aantallen verwerkt, waarbij gebruikgemaakt is van in het plaatsingsplan verwerkte gegevens.

Tabel: Aantallen antennemasten in Haarlem (in 2005)

Antennemasten	Aantallen	Vergunningvrij	Vergunningplichtig
Geplaatst voor 2005	113	106 (94%)	7 (6%)
Gepland in 2005	11	10 (91%)	1 (9%)
Totaal na 2005	124	116 (94%)	8 (6%)
Zoekgebieden	32	Onbekend	Onbekend

Voor een kaart van Haarlem met de locaties van geplaatste antennemasten verwijzen wij naar de internetsite van het antenneregister: www.antennebureau.nl.

Het plaatsingsplan van de operators van de mobiele netwerken bevat vertrouwelijke gegevens en is niet bestemd voor verspreiding of publicatie. Het plaatsingsplan dient op grond van de parlementaire geschiedenis en vaste jurisprudentie van de bestuursrechter te worden aangemerkt als bedrijfs- en fabricagegegevens, als bedoeld in artikel 10, lid 1, aanhef en onder c van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). Van bedrijfsgegevens is sprake wanneer uit die gegevens wetenswaardigheden kunnen worden gelezen of afgeleid over de technische bedrijfsvoering of het productieproces dan wel over de afzet van producten of de kring van afnemers en leveranciers. Het plaatsingsplan bestaat louter uit dergelijke gegevens, in dit geval over het product mobiele telefonie en data.

Daarnaast is artikel 10, lid 2, aanhef en onder g van de Wob van toepassing. Deze bepaling strekt ertoe dat bestuursorganen geen informatie verschaffen voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van de bij de aangelegenheid betrokken natuurlijk of rechtspersonen dan wel derden. Van een dergelijke onevenredige benadeling aan de zijde van de operators zal sprake zijn, omdat openbaarmaking van deze gegevens de concurrentiepositie van de betrokken operators ernstig kan aantasten. Het plaatsingsplan verschaft namelijk op zeer gedetailleerd niveau inzicht in de mate waarin per operator dekking bestaat en in de geschikte locaties waar beoogd wordt tot plaatsing van een antennemast over te gaan, maar waarvoor nog niet de vereiste toestemmingen van eigenaar en/of bewoners zijn verkregen.

Gezondheidseffecten en normen

Blootstellinglimieten en opwarming

In het frequentiegebied van de mobiele telefonie komen elektromagnetische velden voor. Uit wetenschappelijk onderzoek is gebleken dat deze elektromagnetische velden het menselijk lichaam kunnen opwarmen. Om te grote opwarming te voorkomen heeft de Europese Commissie zogeheten blootstellinglimieten aanbevolen. Deze zijn overgenomen van de aanbevelingen van de International Commission on Non-Ionising Radiation Protection (ICNIRP). In Nederland worden deze blootstellinglimieten en maximale veldsterktes (referentieniveaus) gehanteerd. Deze waarden zijn bedoeld om, met inachtneming van ruime veiligheidsmarges, te voorkomen dat bij blootstelling aan elektromagnetische velden negatieve gezondheidseffecten ten gevolge van opwarming (thermische effecten) van het menselijk lichaam optreden. Deze normen zijn echter niet wettelijk vastgelegd.

Bij de frequenties die gebruikt worden voor mobiele telefonie GSM 900 Megahertz, GSM 1800 Megahertz en UMTS zijn de aanbevolen referentieniveaus voor de veldsterkte respectievelijk 41, 58 en 61 Volt per meter.

De limieten mogen worden overschreden op korte afstand, dat wil zeggen op afstanden korter dan ongeveer drie meter horizontaal 'in de bundel' en een halve meter in andere richtingen (dus onder, boven en achter de antenne).

Andere gezondheidseffecten dan opwarming

Onderzoeken naar gezondheidsschade door mobiele telefoons, hoogspanninglijnen of andere bronnen van elektromagnetische velden worden regelmatig verricht. In het jaarbericht 2005 beoordeelde de Gezondheidsraad wetenschappelijke publicaties op dit terrein uit de periode van mei 2003 tot oktober 2005. De Gezondheidsraad oordeelt in het Jaarbericht dat er voor een deel geen conclusies kunnen worden getrokken uit het onderzoek omdat er te veel methodologische tekortkomingen zijn. Andere delen van het onderzoek zijn wel goed opgezet, maar leveren (nog?) onvoldoende bewijs voor een oorzakelijk verband tussen de elektromagnetische straling van GSM- en UMTS-antennes (met een veldsterkte zoals gebruikelijk in woningen in de buurt van antennemasten) en gezondheidsklachten. Nader onderzoek is hiernaar gewenst.

Aan de andere kant laat onderzoek bij hoogspanninglijnen een zwakke, maar statistisch significante associatie zien tussen het wonen in de nabijheid van bovengrondse hoogspanningslijnen en het optreden van leukemie bij kinderen. Er zijn echter nog geen aanwijzingen voor een oorzakelijk verband, ofwel andere oorzaken zijn niet uitgesloten in de onderzoeken. Overigens bevinden de elektromagnetische golven die uitgaan van hoogspanningslijnen zich in een veel lager frequentiegebied, namelijk 50 Herz.

Het TNO-onderzoek 2003 en het vervolgonderzoek 'het Zwitserse onderzoek'

In Nederland beveelt de *Gezondheidsraad* met betrekking tot de blootstelling aan UMTS-signalen meer onderzoek aan, omdat nog niet voldoende is vastgesteld dat de signalen schadelijk zijn voor de gezondheid.

De overheid heeft derhalve in 2003 een onderzoek door TNO laten uitvoeren naar de effecten van antennes voor mobiele telefonie op de reactiesnelheid van mensen, hun korte-termijn-geheugen en hun 'welbevinden' (bijvoorbeeld of men last heeft van hoofdpijn, moeheid of duizeligheid). Dit is het zogeheten Cofam-onderzoek dat vooral keek naar zogenoemde niet-thermische effecten van UMTS-antennes, zoals reactiesnelheid en concentratieverlies. Significants was het negatieve effect op het welbevinden door UMTS bij één Volt per meter bij beide onderzochte groepen (personen die zichzelf als gevoelig beschouwen en personen die dat niet doen).

Omdat het voor het eerst was dat een dergelijk onderzoek werd gedaan, was herhalingsonderzoek noodzakelijk om meer aanwijzingen te krijgen of een dergelijk verband echt bestaat. Momenteel wordt dit soort onderzoek op verschillende plaatsen in de wereld gedaan. De Nederlandse staat heeft een onderzoek in Zwitserland mede gefinancierd. Dit onderzoek is inmiddels afgerond en de resultaten worden waarschijnlijk binnenkort gepubliceerd.

Beleid van de gemeente Haarlem ten aanzien van gezondheidseffecten

Geconcludeerd kan worden, dat volgens de Nederlandse Gezondheidsraad op dit moment negatieve gezondheidseffecten van GSM- en UMTS-antennes niet wetenschappelijk zijn aangetoond. Nader onderzoek is hiernaar nodig. Uitzondering geldt voor de thermische effecten van elektromagnetische velden, waarvoor dan ook in Nederland (en dus ook in Haarlem) de blootstellinglimiet wordt gehanteerd, die de Europese Commissie aanbeveelt.

Voor de gemeente Haarlem is de onbekendheid over de gezondheidseffecten aanleiding om in beginsel een terughoudend beleid ten aanzien van de plaatsing van deze antennes te voeren. Onder terughoudend beleid verstaan we dat we plaatsing van antennes in de nabijheid van woningen en andere gebouwen waar mensen langdurig verblijven tegengaan.

In de volgende paragrafen verkennen we de mogelijkheden tot het voeren van een restrictief beleid.

Het voorzorgbeginsel

Het voorzorgbeginsel (onder andere artikel 174 EG-Verdrag) ziet er op toe dat potentieel gevaarlijke gevolgen van een verschijnsel, een product of een procédé gestructureerd worden aangepakt. Dit betekent concreet dat er een zo volledig mogelijke risicoanalyse (evaluatie, beheer en melding) uitgevoerd dient te worden.

Lidstaten van de Europese Unie die met een onacceptabel risico, een wetenschappelijke onzekerheid of verontrusting bij het publiek geconfronteerd worden, hebben daardoor de plicht om de risico's zo spoedig mogelijk nader te onderzoeken.

Is er een duidelijk vermoeden van een potentieel risico met gevaarlijke gevolgen, dan dienen er voorzorgmaatregelen getroffen te worden. Geneesmiddelen, pesticiden of additieven voor geneesmiddelen kunnen momenteel zelfs al op grond van het voorzorgsbeginsel van de Europese markt worden geweerd.

UMTS-masten en het voorzorgsbeginsel

De Europese Commissie beschouwt het voorzorgsbeginsel als een algemeen beginsel waarmee vooral bij de bescherming van het milieu en de gezondheid van mensen, dieren en planten rekening moet worden gehouden. Dit betekent dat er in de Europese Unie rekening dient te worden gehouden met dit beginsel. Doordat Nederland het voorzorgsbeginsel zelf nog niet heeft gecodificeerd, is de centrale overheid van mening dat hier nationaal nog geen beroep op kan worden gedaan.

Andere juridische aspecten

Elk bestuursorgaan dient voor het nemen van een besluit kennis te vergaren omtrent de relevante feiten en af te wegen belangen (artikel 3:2 van de Algemene wet bestuursrecht).

De Nederlandse overheid moet tevens te allen tijde voldoen aan de algemene beginselen van behoorlijk bestuur. Indien men onvoldoende onderzoek laat verrichten naar bepaalde gevaren dan kan er bijvoorbeeld strijdigheid ontstaan met het *zorgvuldigheidbeginsel*. Er moet namelijk zorgvuldig onderzoek gedaan worden naar eventuele gezondheidsrisico's, zodat er een zorgvuldige en evenwichtige belangenafweging kan plaatsvinden. Zie hiervoor ook op pagina 3 het kopje "Het TNO-onderzoek 2003 en het vervolgonderzoek het Zwitserse onderzoek". De Rijksoverheid wacht dan ook het advies van de Gezondheidsraad over het resultaat van het Zwitserse onderzoek af.

Regulering

Deze paragraaf geeft aan wanneer voor de plaatsing van antennemasten een bouw- en/of milieuvergunning dient te worden aangevraagd (zie ook het stroomschema op de laatste pagina) en of beperkingen ten aanzien van de plaatsing van masten kunnen worden opgelegd.

Voor (vrijwel) geen van de masten is een milieuvergunning vereist en circa 94% van de masten is bouwvergunningvrij. Voor deze 'vergunningvrije masten' is een convenant opgesteld, hierover leest u in de volgende paragraaf "Overleg" meer.

Bouwregelgeving

Er is geen bouwvergunning vereist voor masten kleiner dan 5 meter. Voor de plaatsing van masten groter dan 5 meter en kleiner dan 40 meter is er een lichte bouwvergunning vereist en vanaf 40 meter is een reguliere bouwvergunning noodzakelijk. Ook masten die in het beschermde stadsgezicht worden geplaatst behoeven een bouwvergunning.

Bestemmingsplannen: vrijstellingsprocedures op grond van WRO

Aanvragen voor een bouwvergunning worden getoetst aan het bestemmingsplan. Voor masten die niet binnen het bestemmingsplan passen moet eerst een vrijstellingsprocedure op grond van de Wet op de Ruimtelijke Ordening worden gevolgd. De toetsing in het kader van vrijstellingsprocedures biedt in beginsel ruimte voor het betrekken van de gezondheidseffecten van de antennes.

Wet milieubeheer

Een zender, die gebruik maakt van vermogens van meer dan vier Kilowatt, is vergunningplichtig op grond van de Wet milieubeheer, categorie 20.1 en 20.3 van het Inrichtingen- en vergunningbesluit (Ivb). Antenne-installaties voor mobiele telecommunicatie zijn vrijwel nooit milieuvergunningplichtig daar deze met opgenomen vermogens werken die veel lager zijn dan 4 Kilowatt. Met 4 Kilowatt wordt in dit geval niet het zendvermogen bedoeld, maar het van het elektriciteitsnet opgenomen vermogen. Indien echter bij de antenne extra voorzieningen worden aangebracht zoals een koeling dan wordt de antenne alsnog milieuvergunningplichtig (op grond van categorie 1.1 van het Ivb) als het elektromotorisch vermogen van de bij de antenne behorende koeling de 1,5 Kilowatt overschrijdt. De Wet milieubeheer biedt in beginsel ruimte voor het stellen van vergunningvoorschriften over de blootstellinglimiet van antennes. In Nederland en ook in Haarlem worden hiervoor de blootstellinglimieten van de Europese Commissie gehanteerd. Strengere normen zijn juridisch niet mogelijk.

Conclusies ten aanzien van regulering

De wetgeving biedt gemeenten dus in beginsel ruimte voor het stellen van vergunningvoorschriften, gericht op het weren van antennes uit de nabijheid van woningen of andere gebouwen waar mensen langdurig verblijven. Echter, omdat volgens de Nederlandse Gezondheidsraad op dit moment de niet-thermische gezondheidsrisico's niet wetenschappelijk zijn vastgesteld, ontbreken op dit moment juridisch steekhoudende argumenten voor het voeren van een terughoudend reguleringsbeleid op dit punt.

De thermische effecten zijn wél aangetoond. Daarop is de blootstellinglimiet van de Europese Commissie gebaseerd, waarbij ruime veiligheidsmarges in acht zijn genomen. Deze blootstellinglimiet wordt ook in Nederland toegepast. Strengere normen zijn uit dit oogpunt dus niet zinvol en juridisch niet te onderbouwen.

Ten tweede (en ten overvloede) bestaan er alleen reguleringsmogelijkheden voor antennemasten, die milieuvergunningplichtig en/ of bouwvergunningplichtig zijn en waarvoor tevens een vrijstellingsprocedure in het kader van de Wet Ruimtelijke Ordening nodig is of die in het beschermde stadsgezicht geplaatst worden. Van de reeds geplaatste masten zijn dit er minder dan 6%! De reguleringkaders van de Wet milieubeheer en de Wet Ruimtelijke Ordening bieden ruimte om blootstellinglimieten op te nemen. Gemeenten moeten echter de limiet die de Rijksoverheid hanteert volgen. Deze is zo soepel, dat weinig plaatsingsaanvragen op deze basis kunnen worden geweigerd.

Ten derde (en ten overvloede): een laatste mogelijkheid voor het voeren van een restrictief beleid zou het voorzorgbeginsel kunnen zijn. De Rijksoverheid heeft echter het voorzorgsbeginsel nog niet gecodificeerd, waardoor er nog geen beroep op kan worden gedaan. De rechterlijke interpretatie van het voorzorgsbeginsel laten we dan ook hier buiten beschouwing.

Overleg

Het antennekonvenant en het plaatsingsplan

Voor antennemasten lager dan vijf meter is geen bouwvergunning vereist (vergunningvrije antennes). Dit geldt dus voor 94% van de thans geplaatste masten in Haarlem. Als voorwaarde voor het laten vervallen van de bouwvergunningplicht hebben de Rijksoverheid, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten en de vijf operators een convenant ondertekend. Sinds 15 augustus 2002 is het antennekonvenant van kracht. Het geldt voor zowel bestaande als geplande masten en zowel voor vergunningplichtige als vergunningvrije masten.

In het convenant staat onder meer:

- Operators moeten goed samenwerken op het gebied van planning en het gezamenlijk gebruik van antennemasten;
- Operators moeten een plaatsingsplan opstellen en aan de gemeenten voorleggen. In dat plan staan zowel bestaande als geplande masten en zowel vergunningplichtige als vergunningvrije masten. Als masten op woongebouwen zijn gepland, moeten de operators aannemelijk maken dat dit noodzakelijk is. Het plaatsingsplan heeft een vertrouwelijk karakter en de nieuw te plaatsen masten zijn derhalve niet openbaar voor de omwonenden. Deze nieuw te plaatsen masten staan dan ook nog niet op het register van de site van het antennebureau (zie verder onder het kopje 'Informatieverstrekking');
- De eigenaar van het gebouw moet toestemming geven, voordat een mast wordt geplaatst. Daarnaast moeten bij woongebouwen de huurders worden voorgelicht en de gelegenheid krijgen tegen de plaatsing te stemmen. Als meer dan de helft van de huurders tegen stemt, gaat de plaatsing niet door;
- In het convenant zijn ook afspraken gemaakt over blootstellinglimieten. Deze mogen niet worden overschreden op plaatsen die toegankelijk zijn voor de bevolking, en ook niet aan de buitenkant van woningen (waardoor 'in' de woningen nog lagere waarden aanwezig zijn).

Conclusies ten aanzien van overleg

Het antennekonvenant en het plaatsingsplan biedt gemeenten de mogelijkheid de plaatsing van GSM- en UMTS-masten in de nabijheid van woningen of andere gebouwen waar mensen langdurig verblijven via overleg tegen te gaan. Deze beïnvloedingsmogelijkheid is echter beperkt, omdat er geen dwangmiddelen zijn.

De gemeente (sector Stedelijke Ontwikkeling) voert overleg met MoNet over het plaatsingsplan. Wij willen bij dit overleg zowel de ruimtelijke ordenings- als de gezondheidsaspecten betrekken. Vanwege de onbekendheid van de gezondheidseffecten willen we hierbij als uitgangspunt hanteren, dat in beginsel geen antennes worden bijgeplaatst in de directe omgeving van woningen of andere objecten waar mensen langdurig verblijven.

Daarnaast willen we erop toezien dat de operators de afspraak uit het landelijk convenant nakomen, dat voor plaatsing van (vergunningplichtige en vergunningvrije) antennemasten op woongebouwen de toestemming van de eigenaar en bij verhuur ook van de meerderheid van de huurders vereist is. We zullen hiertoe inzage vragen in de brieven van de operators aan de bewoners. Afwijkingen willen we melden aan de bewoners, de wijkraad en de convenantpartners: de operators, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten en de Rijksoverheid.

Informatieverstrekking

In het antennekonvenant is vastgelegd dat de operators de bewoners van woongebouwen, waarop een antenne is gepland, moeten voorlichten en de gelegenheid geven tegen de plaatsing te stemmen. Op www.antennebureau.nl kunnen burgers het antenneregister vinden met informatie over de antennes die bij hen in de buurt staan. In het antenneregister staan zowel de vergunningvrije- als de

vergunningplichtige masten vermeld. De mobiele operators leveren ieder kwartaal gegevens aan het antennebureau van de in werking zijnde masten.

De afdeling Milieu zal een link naar het antenneregister plaatsen op de website van de gemeente Haarlem. Over milieu- en bouwvergunningplichtige antennes informeert de gemeente de inwoners van Haarlem direct via de Stadskrant.

Het meest voor de hand liggende is de afdeling Bouwen, Wonen en Leefomgeving van de sector Publieksdienst het eerste aanspreekpunt te laten zijn voor burgers van de gemeente Haarlem. Hier komen ook nu al regelmatig vragen van burgers over deze antennes binnen. Doorverwijzing naar verschillende backoffices is vervolgens mogelijk:

- voor bouwaspecten van vergunningplichtige antennemasten de afdeling Vergunningen & Toezicht van de sector Stedelijke Ontwikkeling;
- voor gezondheidsaspecten de afdeling Algemene Gezondheidszorg (taakveld medische milieukunde) van de Hulpverleningsdienst Kennemerland;
- voor milieuaspecten van antennes, die onder de Wet milieubeheer vallen, het bureau Regulering van de afdeling Milieu van de sector Stadsbeheer.

Voor de vergunningvrije antennemasten kan de afdeling Bouwen, Wonen en Leefomgeving doorverwijzen naar de internetsite van het antenneregister: www.antennebureau.nl.

B&W-besluit

1. Bij de plaatsing van GSM- en UMTS-antennemasten zal het college haar positie als overlegpartner benutten ter beperking van mogelijke gezondheidsrisico's. Ambtelijk wordt verkend welke discipline aan het overleg zal deelnemen;
2. Omdat volgens de Nederlandse Gezondheidsraad op dit moment de gezondheidsrisico's van GSM- en UMTS-antennes niet wetenschappelijk zijn vastgesteld, kan het college uit juridisch oogpunt geen terughoudend reguleringsbeleid voor *vergunningplichtige* antennemasten voeren;
3. Uitzondering geldt voor de schadelijke thermische effecten. Deze zijn aangetoond en daarvoor gebruikt het college dan ook de in Nederland gehanteerde blootstellinglimiet, die de Europese Commissie aanbeveelt. Een strengere norm is niet zinvol en juridisch niet te onderbouwen;
4. Het college wijst afdeling BWL aan als eerste aanspreekpunt voor burgers over deze antennes;
5. De B&W-nota gaat ter informatie naar de commissie SB;
6. Communicatieparagraaf: De betrokkenen worden daags na besluitvorming geïnformeerd over het besluit; de B&W-nota wordt daags na besluitvorming uitgereikt aan de media, de portefeuillehouder geeft een toelichting in het persuurtje; daags na besluitvorming wordt op de website van gemeente Haarlem een link naar het antenneregister geplaatst.